

केन्द्रिय विद्यालय आइ आइ 13 चर्च

FA3 - प्रथम प्रश्नपत्रिका (माहिका)

विषय - संस्कृत

कक्षा → सप्तमी

CLASS - VII

I उदाहरणानुसारं समुचित पदः रिक्तस्थानानि पूर्यत -

शब्दः	विभक्ति	संज्ञावचनम्	द्विवचनम्	व्युत्पत्तयम्
पादिका	षष्ठी	स्त्रीलिंगायाः	पादिकायाः	पादिकायाम्
अग्निशिखा	सप्तमी	अग्निशिखायाम्	_____	_____
सेना	चतुर्थी	_____	_____	सैन्यायाम्
अहिम्ना	द्वितीया	अहिम्ना	_____	_____
शफला	पञ्चमी	शु_____	_____	शफलायाम्
शुचिक	तृतीया	शुचिकया	_____	_____
पिता	प्रथमा	पिता	_____	पितरः
वना	तृतीया	_____	_____	वनायां
लेखनी	चतुर्थी	लेखनीः	_____	_____
वारि	षष्ठी	_____	_____	वारिणाः
मधु	पञ्चमी	मधुः	_____	_____

II पद्यं कुरुत -

के, शयमे - - - - -

शयमे |

नीले

करवाम ॥

खे, अम्बुक्षामाम

जनयाम |

गी, अम्बुक्षामाम

याम |

प्रविशाम ॥

घ, अम्बुक्षामाम

गणयाम |

मौक्तिकव्यं

॥

III कोवडातवर्तितु शब्देषु तृतीया - विभक्तिं व्युत्थित्वा
शिवशब्दानि पूर्यत -

१. नमः — शोभते । (चन्द्रः)
२. सीता — सह वनं गच्छति । (रामः)
३. सा — जलेन मुखं प्रक्षालयति । (विमान)
४. शयनः — विरह्यते । (विमानयान)
५. बालकाः — विभाति । (बालिका)
६. तपः — विभाति । (कमल)
७. बालकाः — सह पठन्ति । (बालिका)
८. मुग्धाः — सह चरन्ति । (मुग्धा)
९. कण्ठः — शोभते । (मौक्तिकहार)
१०. नमः — प्रकाशते । (सूर्य)
११. अश्वः — सह धावति । (अश्व)
१२. पर्वत शिखरैश्च — आकर्षकं पूर्यते । (अम्बुदमाला)
१३. अहमपि — स्वलाभि । (कण्डुक)

IV मिश्रभक्तिय पदं चिनुत -

मिश्रवर्गः

१ सूर्यः, चन्द्रः, अम्बुदः, शुक्रः ।

२, पत्नी, पुत्राणि, कर्मानि मित्राणि ।

३, जलकरः, स्वयं, कृत्वरः, निद्राकरः ।

४, गतिः, सिद्धिः, कच्छपाः, जलः ।

५ मयूरः, चक्रा, शुक, मण्डुकाः ।

६ पुरस्कृत्यः, अयामपट्टः, प्राचार्य, सौमिक ।

७ लेश्वरी, पुरित्वा, अद्ययिका, अजा ।

८, दलः, शिवः, कतः, श्वेतः ।

९, निवारय, कथय, आकाय, श्रुपुत ।

१०, श्रुत्वा, वाडयित्वा, पृक्त्वा, कृत्वा ।

V

विशेषपदानि

शोचयता -

उक्तः

असुन्दरः

पुरतः

शोकः

रणे

विकीर्य

सुन्दरः

सुखा

चित्वा

अवकृतः

दुर्षः पृष्ठः

विषमाः परकीयम्

शकीयम् शमाः

पु आरौह्यम् अक्षरम्

शुद्धकर्म शुद्धकर्म

▽ पर्यायपदादि योजयत -

गणनं लभः

विमलं निशकः

चन्द्रः आकाशे

सूर्यः निर्मलं

अम्बुदः दिवाकरः

भूमी पृथ्वी

कर्म कुरुमम्

पुष्पम् इस्ता

सूर्यः आद्यम्

विमलं सूर्यः

VII समुचितमेलनं कृत्वा लिखत -

<u>क</u>	<u>ख</u>
केशवर्णी	प्रातः व्यासस्य च प्रवर्तकम्।
हरितवर्णीः	२२ जुलाई १९४१ तमे वर्षे ज्ञान
अशोक चक्रम्	शौर्यस्य त्वागस्य च सुकम्।
त्रिवर्णी ध्वजः	सुवर्णायाः उर्वरतायाः च सुकम्।
त्रिवर्णीध्वजस्य स्वीकर्तुं	स्वधीनतायाः शक्यस्य च प्रतीकः।

VIII

समुच्चयः पदैः श्लोकानामि पुरथत -

	प्रथमः	द्वितीयः	तृतीयः
प्रथमा	शान्तिः	शान्तिः	शान्तिः
द्वितीया	—	—	—
तृतीया	—	—	—
चतुर्थी	—	—	—
पञ्चमी	—	—	—
षष्ठी	—	—	—
सप्तमी	—	—	—
	शान्तिः	शान्तिः	शान्तिः